

РЕЦЕНЗИЯ

на научните трудове в конкурса за заемане на академичната длъжност “професор” по научната специалност Океанология (Морска геоморфология и палеогеография), шифър 01.08.07, обявен в Д.В. бр. 44/ 10.06.2011 г.) с кандидат доц. дгн Веселин Димитров Пейчев, секция “Морска геология и археология”.

Рецензент: доц. д-р Райна Христова

Институт по океанология при БАН – Варна

Рецензентът е избран на 19.09.2011г. с решение на Научно жури , определено със заповед №126 от 31.08.2011г. на Директора на Института по океанология – БАН- Варна.

Рецензията е изготвена съгласно изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности в ИО-БАН.

В конкурса за заемане на академичната длъжност “професор” по научната специалност Океанология (Морска геоморфология и палеогеография), шифър 01.08.07, обявен от Института по океанология БАН- Варна, (Д.В. бр. 44/ 10.06.2011 г.), е подал документи само един кандидат- доц. дгн Веселин Димитров Пейчев, секция “Морска геология и археология”.

Веселин Димитров Пейчев е роден на 21.05.1959 г.в гр.Летница., Ловешка област. Висшето си образование завършва с отличие през 1984 г. в Минно-геоложкия университет "Св.Иван Рилски", специалност "Хидрогеология и инженерна геология" и започва работа в Института по океанология- БАН, Варна. През 1988 г. е избран с конкурс за научен сътрудник III ст.. През 1993 г. успешно защитава дисертация и получава научната степен “доктор” по океанология. От 2001г. е доцент по океанология. През 2006 г. придобива научната

степен “доктор на географските науки” въз основа на защитена дисертация на тема: “Морфодинамични и литодинамични процеси в бреговата зона на Българското черноморско крайбрежие”. През 1992-97 г. е бил хоноруван асистент във ВВМУ”Н.Й.Вапцаров”, а от 2010 е доцент по океанология във Висшето училище.От 2003 г. е доцент във ВСУ”Черноризец Храбър”по инженерна геология и хидрогеология.

В периода 2004-2006 е бил председател на Научния съвет на Института по океанология.От 2007 г. е председател на секция ”Минно дело, геология и екология” към Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране-гр.Варна.

От 2008 г. доц. дгн В.Пейчев е заместник- директор на Института по океанология по научно-изследователската дейност и същевременно - и.д. ръководител на секция "Морска геология и археология".

Кратка характеристика на научните интереси

Научните интереси на доц. дгн Пейчев обхващат широк тематичен спектър. Особено задълбочен и траен научен интерес той проявява към изучаването на бреговата зона като към сложна, динамична система. Многогодишните му изследвания върху взаимодействието на морфодинамичните и литодинамичните процеси, баланса на наносите и колебанията на морското ниво, изкрystalлизират в районирането и класификацията на българския черноморски бряг. Върху геоисторическото развитие на крайбрежието той налага и изучава ефекта на техногенното и/или антропогенно въздействие върху равновесието на бреговата зона – като активизиране на абразионно.-свлачищните процеси, редукия на плажните ивици. Активно изследва абразионния процес в най- застрашените , ключови участъци на българското крайбрежие; улавя зависимостта на скоростта на абразията както от литоложкия състав на скалите, така и от повишаването на морското ниво..Серия от статии маркира целенасочен интерес към изследване промените на водния и седиментния баланс на Черно море за последните 50 г.; към промяната на параметрите площ, обем и ниво на черноморския басейн през кватернера. Изследователските му търсения са свързани с участия в многобройни

теренни експедиции, в български и чуждестранни научно-изследователски проекти, в изготвянето на експертни становища за редица институции.

Анализ на научната продукция

Кандидатът е представил пълен списък на публикациите си, който включва 76 заглавия, сред които 2 монографии, едно авторско свидетелство и 66 цитата. Научните публикации могат да се структурират по следния начин:

1. Раздел I. Публикации, отнасящи се към темата на докторската дисертация – 5 броя;
2. Раздел II. Публикации, представени за заемане на академичната длъжност "Доцент" - 18 броя;
3. Раздел III. Публикации, представени за заемане на научната степен "Доктор на географските науки"- 12 броя;
4. Раздел IV. Публикации, представени за заемане на академичната длъжност "Професор" – 41 броя.

От представените научни трудове на рецензия подлежат само публикации по Раздел IV, които са в пряка връзка с целта на конкурса. В този смисъл извън рецензия остават публикациите, включени в разделите I, II, III.

В конкурса за "професор" кандидатът е представил 41 публикации, сред които 2 монографии: "Морфодинамични и литодинамични процеси в бреговата зона" (Пейчев, 2004.) и "Еволюция на българското черноморско крайбрежие след ранния холоцен"(Пейчев, Пеев.2006).

Публикации № 70,71 са резюмета от доклади в съавторство, изнесени на научни конференции, които не са публикувани в пълен текст и не подлежат на рецензия. Общият брой на рецензираните трудове остава 39.

Научните статии са отпечатани в специализирани издания, от които половината са в български издания, а останалите- на английски.

Качество на научната продукция е и големият брой научно- популярни статии, които остават извън рецензия.

Основни научни и научно-приложни приноси на кандидата

Научната продукция на кандидата е разнообразна и може да бъде разделена в следните тематични направления:

1. В резултат на дългогодишно изследване на сложното единство и взаимодействие на морфодинамичните и литодинамични процеси в бреговата зона са обособени морфодинамични системи и е извършено райониране на Българското черноморско крайбрежие (№ 39, 41). Особено значим акцент в последните публикации е изследване на критичните участъци по крайбрежието, в които се анализира и прогнозира устойчивостта на бреговия склон, застрашена от антропогенния фактор (№ 36, 44, 52, 55, 56, 60, 61, 70, 71, 72, 75)

2. За пръв път е представена количествена оценка на седиментния баланс на Черно море. Направени са изводи за най-съществените приходни елементи - речния наносен отток и материала от абразия и размив на бреговете. Приложена и усъвършенствана е методика за определяне разхода на наноси, на базата на който се прогнозира литодинамичния процес (№39 - монография, 46, 49, 53, 57).

3. Принос към всеобщата изученост на геоложката еволюция на Българското черноморско крайбрежие през холоцена. (№38,39, 45-монография, 51, 58, 62). В резултат на антропогенното въздействие върху климата и в условията на повишение на морското ниво, са прогнозирани факторите, въздействащи върху устойчивостта на бреговите склонове и морфодинамичните изменения за период от няколко десетилетия.

4. Получени са нови данни за геологията на дълбоководните седименти на Черно море - състав, строеж и възможности за практическо усвояване (№37, 40, 48, 68).

5. Принос към инженерно-геоложкото изследване на физико-механичните и якостно-деформационните свойства на седименти от крайбрежието и шелфа. В резултат е изследван ефекта от изградените хидротехнически съоръжения в най-рискските участъци на бреговата зона (№63,64,73,74,75,76).

Цитирания в наши и чужди научни издания

Кандидатът доц. д-р В.Пейчев е представил справка, от която се вижда, че негови научни трудове - самостоятелни и колективни, са цитирани 66 пъти от други

автори. Списъкът на цитиранията е безспорен критерий за оценка на приносите на автора, които бързо са намерили място в научната литература.

Общият импакт-фактор е 5,587.

Критични бележки

- списъкът на представените за рецензиране публикации не е диференциран по брой научни статии и брой на доклади от научни форуми ;
- доминират колективните научни публикации, което се обяснява с интердисциплинарния характер на съвременните морски изследвания, които включват работа в екип, работа по проект. Същевременно, като контрапункт на тази теза, са двете монографии на кандидата, които показват способност за обобщаване на научната информация и самостоятелно извеждане на значими научни резултати.
- Допусната е неправилна употреба- смесване на подразделенията на кватернерната система, като едновременно са използвани стратиграфските подразделения за скални комплекси (напр. къснокарангатски) и геохронологичните подразделения за време (долноплейстоценски) (“Морфодинамични и литодинамични процеси в бреговата зона” (Пейчев, 2004; стр.196, табл.18).
- сравнително малък е броят на публикациите в международни, специализирани издания, което е характерно за геоложките изследвания въобще. Голяма част от научните изследвания на доц. дгн В.Пейчев имат регионален характер- напр. те са привързани конкретно към морското ниво във Варненски залив, към различни, рискови участъци от българското черноморско крайбрежие и др. Безспорно такива изследвания имат изключително важно значение в национален мащаб, но трудно кореспондират с международни издания.

Личните ми впечатления са, че доц. дгн Веселин Пейчев е изграден учен, с широки изследователски интереси, който се представя в конкурса с висока квалификация и специализация. Анализът на научната продукция показва

компетентност и голяма интензивност - в последните десет години са написани около 40 научни публикации, в които освен оригиналните научни приноси са засегнати и по-разнообразни тематични направления. Утвърдените му научни и научно-приложни приноси в областта на съвременната геоморфодинамична активност, изследване абразионната устойчивост на бреговия склон, са принос във всеобщата геоложка и геоморфоложка изученост на Българското черноморско крайбрежие през Холоцена.

Заклучение.

Въз основа на изложеното по-горе, давам положителна рецензия на научните трудове в конкурса, обявен от Института по океанология, за заемане на академичната длъжност “професор” по научната специалност “Океанология”.

Считам, че кандидатът притежава необходимите качества и препоръчвам на Научното жури да избере доц. д-р Веселин Димитров Пейчев за “професор” по научната специалност “Океанология” за нуждите на Института по океанология- БАН- Варна.

01.10.2011г.

Варна

Рецензент:

доц. д-р Райна Христова